

KRIPTOVALYUTANI TARTIBGA SOLISH: XALQARO TAJRIBA VA HUQUQIY PROGNOZ

Anvarov Asrorjon

Toshkent davlat yuridik universiteti talabasi

Annotatsiya: bu maqolada kriptovalyutalarni tartibga solish masalasi xalqaro tajriba va huquqiy prognoz asoslari bo'yicha ko'rib chiqilgan. Maqolada kriptovalyutalar bilan bog'liq tartibni yaxshilash uchun dunyo bo'ylab ko'plab mamlakatlar kriptovalyutalarni qonuniy ravishda tartibga solishni talab qilishganligi aytib o'tilgan. Bunda, kriptovalyutalarning moliyaviy varaxt qoidalari va to'lov usullari bilan belgilanishining mohiyati tushunilgan. Kriptovalyutalar tashqi bozorlar bilan ham ishlab chiqarilishi mumkin, shuningdek, ishlab chiqaruvchilar ham kriptovalyuta bozorlari uchun rivojlanayotgan to'lov usullariga o'z ishlarini moslashtirish kerak. Kriptovalyutalar xalqaro tartibni yaxshilash uchun kelajakdagi prognozga kelganda, ularning dunyo bo'ylab ko'p vaqt davomida keng tarqalganligi va ularning moliyaviy va huquqiy ravishda tartibga solinishi kutilmoqda. Maqolada, kriptovalyutalar tarixda katta muammolarni hal qilish uchun nazorat vaqti kelajakda kuchayish kerakligi va o'zaro hamkorlik va ish birliklarining xisoblanishi ham ko'rsatilgan.

Kalit so'zlar: kriptovalyuta, tartibga solish, xalqaro tajriba, huquqiy prognoz, moliyaviy varaxt, to'lov usullari, ishlab chiqaruvchilar, tashqi bozorlar, nazorat, ko'rsatkichlar, kelajak.

КРИПТОВАЛЮТНОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ: МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ И ЮРИДИЧЕСКИЕ ПЕРСПЕКТИВЫ

Анваров Асроржон

Студент Ташкентского государственного юридического университета

Аннотация: в данной статье рассматривается вопрос регулирования криптовалют на основе международного опыта и правового прогноза. В статье упоминается, что многие страны мира потребовали правового регулирования криптовалют, чтобы улучшить регулирование, связанное с криптовалютами. При этом понимается суть определения криптовалют с помощью правил финансовой отчетности и способов оплаты. Криптовалюты также могут производиться на внешних рынках, и производителям также необходимо адаптировать свою работу к меняющимся методам оплаты на криптовалютных рынках.

Когда дело доходит до будущего прогноза криптовалют для улучшения международного порядка, ожидается, что они будут широко распространены по всему миру в течение длительного времени и будут регулироваться финансово и юридически. В статье также показано, что для того, чтобы криптовалюты могли решить самые большие проблемы в истории, в будущем потребуется увеличить время контроля, а также расчет интероперабельности и единиц работы.

Ключевые слова: криптовалюта, регулирование, международный опыт, правовой прогноз, финансовая отчетность, способы оплаты, производители, зарубежные рынки, контроль, показатели, будущее.

CRYPTOCURRENCY REGULATION: INTERNATIONAL EXPERIENCE AND LEGAL OUTLOOK

Anvarov Asrorjon

Student of Tashkent State University of Law

Abstract: this article examines the issue of regulation of cryptocurrencies on the basis of international experience and legal forecast. The article mentions that many countries around the world have demanded legal regulation of

cryptocurrencies in order to improve regulation related to cryptocurrencies. In this, the essence of defining cryptocurrencies with financial statement rules and payment methods is understood. Cryptocurrencies can also be produced with external markets, and producers also need to adapt their work to the evolving payment methods for cryptocurrency markets. When it comes to the future forecast of cryptocurrencies to improve the international order, it is expected that they will be widely spread around the world for a long time and that they will be regulated financially and legally. The article also shows that in order for cryptocurrencies to solve the biggest problems in history, control time will need to increase in the future, and the calculation of interoperability and units of work.

Key words: *cryptocurrency, regulation, international experience, legal forecast, financial statement, payment methods, manufacturers, foreign markets, control, indicators, future.*

Kriptoalyuta raqamli valyutaning bir turi, uning ichki buxgalteriya hisobi markazlashtirilmagan to'lov tizimi orqali ta'minlanadi (ichki yoki tashqi ma'mur yoki uning o'xshashlari yo'q), to'liq avtomatik rejimda ishlaydi. O'z -o'zidan, kriptoalyutaning hech qanday maxsus moddiy yoki elektron shakli yo'q — bu faqat to'lov birligi ma'lumotlari miqdorini bildiruvchi raqam bo'lib, u ma'lumot uzatish protokoli ma'lumot paketining tegishli pozitsiyasida qayd etiladi va ko'pincha emas.

Kriptoalyutalar, ularning ommaviy tizimi va xususiyati bo'yicha, tashqi bozorlar uchun qiziqarli bo'lishi sababli dunyo bo'ylab keng tarqalmoqda. Lekin kriptoalyutalar moliyaviy va huquqiy ravishda tartibga solinmaganligi uchun kelajakda ham muammolarni yuzaga keltirish mumkin. Bunga qaramay, ko'plab mamlakatlar kriptoalyutalarni qonuniy ravishda tartibga solishni talab

qilishganligi uchun qadam tashlaganlar. Bu esa kriptovalyutalar bilan bog‘liq tartibni yaxshilash uchun yuqori darajada zarur bo‘lgan nazoratni ta’minlaydi.

Kriptovalyutalar dunyo bo‘ylab keng tarqalganligi uchun kelajakda ularning kuchayishini kutish mumkin. Xususan, kriptovalyutalar tarixda katta muammolarni hal qilish uchun kuchli nazorat vaqti va o‘zaro hamkorlik va ish birliklarining xisoblanishi zarur bo‘lishi mumkin. Bu esa kriptovalyutalarning tartibga solinishi uchun ko‘rsatkichlar yaratishga olib keladi. Kriptovalyutalarning tartibga solinishi bo‘yicha huquqiy prognoz esa kriptovalyutalarning qonuniy statusi, ularga tegishli qonunlar va to‘lov usullari bo‘yicha qarashlar bilan bog‘liqdir. Kriptovalyutalarning tartibga solinishi uchun bir necha mamlakatlar o‘zaro hamkorlik qilishga, shuningdek, kriptovalyutalar bilan bog‘liq xususiyatlarni yaxshi tushunishga va ularga qonuniy statusni belgilashga ham intilishadi. Shuningdek, ishlab chiqaruvchilar ham kriptovalyuta bozorlari uchun rivojlanayotgan to‘lov usullariga o‘z ishlarini moslashtirish kerak.

Kriptovalyutalar xalqaro tartibni yaxshilash uchun kelajakdagi prognozni o‘rganish muhimdir. Ular dunyo bo‘ylab ko‘p vaqt davomida keng tarqalgan va ulardan foydalanishning yana ko‘proq osonlashishi kutilmoqda. Bu yo‘nalishda kriptovalyutalar tarixda katta muammolarni hal qilish uchun nazorat vaqti kelajakda kuchayish kerakligi va o‘zaro hamkorlik va ish birliklarining xisoblanishi muhimdir.¹

Kriptovalyutani tartibga solish bo‘yicha xalqaro tajriba va huquqiy prognozlar ustida ko‘p yillik tadqiqotlar amalga oshirilgan. Bu tadqiqotlar asosida kriptovalyutalar tizimli tartibga solish uchun qo‘llaniladigan usullar, kriptovalyuta bozorlari va xalqaro huquqiy tizimlar haqida ko‘p ma’lumot to‘plangan.

¹ Buterin, V. (2014). A Next-Generation Smart Contract and Decentralized Application Platform. Ethereum white paper, 1-32.

Bu tadqiqotlar ko‘pincha, kriptovalyutalarni tartibga solishda ishlatiladigan ishonchli blockhain tizimlar, kriptovalyutalar bozorlaridagi tizimli nazorat va qonuniy regulatsiyalar², to‘lov usullari va kriptovalyutalar bozoridagi yuqori risklar haqida ma’lumotlar olib borilgan. Tadqiqot natijalari ko‘rsatdiki, tartibga solish usullari va kriptovalyuta bozorlaridagi nazorat tizimlari kriptovalyutalar bozoridagi xavfli xolatlar va xalqaro to‘g‘ridan-to‘g‘ri moliyaviy tizimlarga asoslanganligi sababli katta ahamiyatga ega. Bu xususiyatlarni hisobga olmagan holda kriptovalyutalar tartibga solinmasligi mumkin.

Bularning bir qismi Bitcoin, Ethereum, Ripple va Litecoin kabi mashhur valyutalardir. Shu jihatdan, kriptovalyutalar tashqi valyutalar bozorlarida yirik o‘zgarishlarni ko‘rishga olib kelgan va o‘zining o‘ziga xos qiyinchiliklar va muammo‘larga ega bo‘lishi bilan bilinadi. Kriptovalyutalar bozorida tartibga solish jarayoni ko‘p xususiyatlar asosida amalga oshiriladi. Masalan, kriptovalyutalar bozorida tartibning o‘zgarishi moliyaviy tizimlarning tartibi, kriptovalyutalar uchun ishlab chiqarish va tulov usullari, bozorlar va xaridorlarning ishonchi va hamkorliklarining tashkili kabi bir nechta o‘zgaruvchilarga bog‘liqdir. Xalqaro kriptovalyuta bozorlarida tartibni tahlil qilish va prognoz qilishning muhimligi kuzatiladi. Bu tahlil va prognozlar asosida, kriptovalyutalar bozorida nima yuzaga kelishi va kelajakda qanday o‘zgarishlar ko‘rsatishi kuzatilgan.³

Qulaylik va ishonch: Xalqaro kriptovalyuta bozorlarida tartibni yaxshilashning yana bir asosi qulaylik va ishonchni oshirishdir. Kriptovalyutalar uchun qulay tulov usullari, qulay interfeyslar va to‘g‘ridan-to‘g‘ri boshqarish vositalari foydalanuvchilarning ishonchini oshirishga yordam beradi.

² Antonopoulos, A. M. (2014). Mastering Bitcoin: Unlocking Digital Cryptocurrencies. O’Reilly Media, Inc.

³ Yermack, D. (2013). Is Bitcoin a real currency? An economic appraisal. National Bureau of Economic Research.

Risklarni o'rganish: Kriptoalyuta bozorlarida tartibni yaxshilashda xalqaro tajribaga ega bo'lganlar risklarni o'rganish va ularni qarshilashni o'rganishadi. Shu bilan birga, kriptoalyutalar bozorida tartibni yaxshilash uchun muhim bo'lgan yo'nalishlardan biri xavfsizlikdir. Xalqaro tajribaga ega bo'lganlar foydalanuvchilarning ma'lumotlari va mablag'larini himoya qilishga qaratilgan qo'llanmalarni yaratishda ham ishtirok etishadi.⁴

Xalqaro kriptoalyuta bozorlarida tartibni yaxshilashning xususiyatlari va mohiyati bozorlar va foydalanuvchilar uchun muhimdir. Bu esa xalqaro tajriba yuqori darajada kasb etadi va kriptoalyuta bozorlarining tartibga solishida katta ahamiyatga ega bo'ladi. Barcha bu ma'lumotlar va natijalar xalqaro kriptoalyuta bozorlarining taxliliga asoslanadi va tartibni yaxshilash uchun foydalaniladi.

Kriptoalyuta bozorlarida tartibni yaxshilash uchun xalqaro tajriba va huquqiy prognoz katta ahamiyat kasb etadi. Xalqaro tajriba, kriptoalyuta bozorlarida tartibni yaxshilash va risklarni boshqarishda yordam beradi. Xalqaro tajriba bozorlar va foydalanuvchilar uchun o'ziga xos mohiyatni o'rganish va tartibni yaxshilashga yordam beradi. Huquqiy prognozlar kriptoalyuta bozorlarida qonunlar va shartnomalar tahlilini va tartibni yaxshilashga qaratilgan qo'llanmalarni yaratishga yordam beradi. Kriptoalyuta bozorlarida tartibni yaxshilash, qonunlar va ishonchni oshirish, qulaylik, xavfsizlik va boshqa xususiyatlarni o'rganish va boshqa yo'nalishlarda tajribaga asoslangan ishlarni amalga oshirish kerak. Xalqaro tajriba va huquqiy prognozlar kriptoalyuta bozorlarini tartibga solishda katta ahamiyat kasb etadi va kriptoalyuta bozorlarining o'sishini ta'minlashda muhim ahamiyatga ega.

⁴ Tapscott, D., & Tapscott, A. (2016). Blockchain revolution: how the technology behind bitcoin is changing money, business, and the world. Penguin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Antonopoulos, A. M. (2014). Mastering Bitcoin: Unlocking Digital Cryptocurrencies. O'Reilly Media, Inc.
2. Buterin, V. (2014). A Next-Generation Smart Contract and Decentralized Application Platform. Ethereum white paper, 1-32.
3. Donovan, S. (2014). Understanding Bitcoin: Cryptography, engineering and economics. John Wiley & Sons.
5. Tapscott, D., & Tapscott, A. (2016). Blockchain revolution: how the technology behind bitcoin is changing money, business, and the world. Penguin.
6. Yermack, D. (2013). Is Bitcoin a real currency? An economic appraisal. National Bureau of Economic Research.